

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr.,
1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr.,
1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 fr., 1/2 an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumeră și la poște și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 12 Decembrie st. v.

Mâne va apăre în Cluj un diar nou, „Kolozsvár”. Cele două diare guvernamentale „Magyar Polgár” și „Kolozsvári Közlöny” încetează, ear' redactorii lor se unesc în redacțiunea diarului nou, pentru-ca să susțină împreună tot politica, pe care au susținut-o și până acum despărțiți în două grupe.

Noul diar nu e dar' o nouă aparițiune, ci numai expresiunea unei noue grupări în sînul partidului guvernamental, o grupare, care ne este mai mult ori mai puțin indiferentă, căci la urma urmelor, „Kolozsvár” n'are să fie decât ceea-ce au fost cele două diare guvernamentale, care au încetat cu dîna de astăzi.

Este însă în apelul, pe care îl face redacțiunea noului diar către public, o parte, care ne privește direct pe noi.

Vorbînd despre naționalități, apelul dîce:

„Liberalism față cu limba, obiceiurile și naționalitatea lor. Dorim fără de rezervă să trăim în bună înțelegere cu ele. Avem o sinceră bunăvoință pentru dezvoltarea lor, respectăm drepturile lor. Dar' priveghăm cu trezvie asupra aspirațiilor lor și, ne punem în față ori-și-cărui pas al lor, dacă el se îndreptează contra ideii de stat maghiar, cerem respectarea drepturilor noastre.”

Liberalismul dar' e punctul de plecare al politicii, pe care o va susține noul organ de publicitate în ceea-ce privește naționalitățile.

O credem aceasta. Întrebarea e însă totdeauna, cum înțeleg cercurile reprezentate de „Kolozsvár” liberalismul? Dacă îl înțeleg așa, cum l-au înțeles până acum cercurile reprezentate de „Magyar Polgár” și de „Kolozsvári Közlöny”, atunci „buna înțelegere” nu se va putea stabili, ori-și-cât de sincer dorită ar fi ea.

Îi cunoaștem pe Români, și pe cei din Ardeal, și pe cei din Țeara-Ungurească, și pe cei din Bănat, ba chiar și pe cei de preste Carpați, și ne dăm totdeauna silința de a exprima după cea mai bună convingere a noastră vederile și sentimentele lor. Ei bine! — Români acestia toți înțeleg liberalismul așa, ca aici în Ardeal

fiesce-care naționalitate să fie administrată în limba ei de oameni aleși de ea însăși fără de presiuni făcute din partea vre-unei alte naționalități, fiesce-care naționalitate să aibă drept judecători oameni, care îi cunosc obiceiurile și judecă în limba ei, fiesce-care naționalitate să-și poată desvolta limba și firea pe toate terețele vieții publice. Și câtă vreme Români aici în Ardeal nu vor pute să-și desvolte în toată libertatea organismul de instrucțiune, câtă vreme biserica lor nu va fi scutită de presiunea altei naționalități și altei biserici, câtă vreme li se va impune în administrațiune, la judecătorii și la alte direcțiuni publice o limbă, pe care nu o cunosc și o resping, câtă vreme direcțiilor lor vor fi oameni, în care ei n'au încredere și care nu le sînt binevoitori, câtă vreme se va menține actuala stare de lucruri, vor rămâne zadarnice toate încercările de a stabili „buna înțelegere” între ei și Maghiari. — Căci așa înțeleg Români liberalismul, și ori-și-cine ar fi acela, care le-ar vorbi despre altfel de liberalism, ar fi respins de dînsii, tratat ca un trădător național și alungat din mijlocul lor.

Vom vedea, dacă cercurile reprezentate de „Kolozsvár” sînt ori nu accesibile pentru astfel de liberalism. Dacă sînt, „înțelegerea” va urma ea de ea, ear' dacă nu sînt, lucrurile au să-și urmeze evoluțiunea lor firească.

Asupra unui lucru am voi însă să stărui în tot cazul: ca colegii nostri dela „Kolozsvár” să fie de bună credință, și să nu creadă că-i fac națiunii lor și partidului lor îndeosebi bune servicii, când vorbesc despre Români în lipsă de îndestulă cunoștință de cauză ori dau despre dînsii informațiuni false. Căci nimic nu poate să le strice Maghiarilor mai mult decât fapta, că nu ne cunosc și nu știu că vorbesc și de ce nu sîntem capabili.

„Vom urmări cu atențiune diarele naționalităților, — dîce apelul, — vom avea în România raportatori stabili și despre evenimentele mai importante vom comunica și de aici sciri telegrafice.”

E foarte bine așa. Vorba e însă, ca aceia, care urmăresc diarele românești, să fie oameni, care știu românește și iubesc națiunea lor din destul, ca să-și spună totdeauna adevărul și numai adevărul, și vorba e, ca aceia, care dau scirile din România, să nu adune aceste sciri de prin cafenele, nici să le caute anume spre a afări relațiunile dintre Maghiari și Români.

Revistă politică.

Sibiu, 12 Decembrie st. v.

Toate cercurile politice din Ungaria sînt în mare măsură preocupate de evenimentele din ședința de alaltăieri a casei de sus ungare, și în general se prorocește, că în urma acelor evenimente poziția ministrului de comerț ungar, a contelui Paul Széchenyi se clătina. Foaia de seara a diarului „Pesti Napló” dela 22 l. c. susține, că contele Széchenyi și-ar fi dat deja demisia, ear' „Budapester Tagblatt” dela 23 l. c. confirmă această scire adăugînd, că demisia n'a fost formală și în scris, dar' ministrul ar fi declarat ministrul-president, că el nu va pute să rămînă mai departe în funcțiune. „Bud. Corr.” se încearcă a desmînți scirile despre demisionarea ministrului de comerț, dîcînd, că casa deputaților i-a votat încredere și că și casa de sus i-a primit proiectul.

În fața acestor evenimente sînt foarte remarcabile cele din urmă enunțări ale diarelor vieneze „Fremdenblatt” și „N. Freie Presse”.

Oficiul „Fremdenblatt” scrie în numărul seu penultim:

„Soarta ministrului de comerț Paul de Széchenyi e hotărîtă. El va mai trece și preste vijelia de mîne din casa magnaților, cu toate că creditele lui suplimentare pentru clădirea palatului comercial au produs mare indignațiune. Dar' cea mai nemijlocită pricinuire a căderii lui va fi creditul suplimentar pentru expositiunea regnicolară, care ear' face un milion și jumătate. Ospătarea oaspeților francezi să fi înghițit sume enorme. E numai regretabil, că secretarul de stat Matlekovics, cea mai bună putere a cabinetului, trebuie să împartă soarta cu Széchenyi.”

„Neue Fr. Presse” dela 23 l. c. n. scrie într'altele:

dro Botticelli, una a lui Luca Kranach, ba chiar și un — cel puțin pretins — Rafaello.... Aceste sînt elementele fundamentale, care, grupate în cele mai deluze chipuri, compun aranjamentul intern al odăilor din castel.

Firma Bembé din Maiența și Hamburg, căreia i-s-a încredințat furnitura și executarea, a răspuns aici de minune la însărcinarea primită.

Norocoasa formă a multora dintre încăperi contribuie și ea cu colțurile, unghiurile și alcovurile ei foarte mult pentru deșteptarea sentimentului de tîgna casnică și atrăgătoare, care ne cuprinde în cele mai multe din aceste odăi. Fala strălucirii regale, podoba deșeartă și risipa luxoasă sînt depărtate din acest locaș.

Din coridorul aripei dela nord urcăm scările în primul etagiu. Păreții din amîndouă părțile sînt decorați cu mult gust cu fel de fel de vechi arme orientale admirabil lucrate, chivere, măști de fier, cămeși de zăcl, buzdugane, săbii, hamgere, flinte, sulfe și securi.

În aripa dela răsărit, în turnul cel rotund și în risalitul lipit de el se află, în acest etagiu, încăperile Reginei. În fața turnului și a ferestrelor dela odaia de lucru se desfășură minunata verde a văii acoperite de păduri, cu coastele dela meadăși și cu gura văii ce se deschide spre mănăstire și spre albia Prahovei.

Odaia aceasta e făcută anume, ca stînd aici, — nesupărat și neabătut de nici un sgo-

„Abstracție făcînd dela manipularea financiară a ministrului de comerț, mai sînt și alte motive foarte serioase, care sguđuie poziția contelui Széchenyi. În prima linie stă atitudinea ce a luat-o în decursul negocierilor cu România, care a avut drept urmare și mai multe reclamațiuni ale ministrului de externe. După aceea vine brusca lui pășire cu privilegiul pertractării bugetului lui de resort în comisiunea financiară și sēcăturile ce le-a conținut vorbirea lui înaintea alegătorilor sei din Kaposvár, așa încât ministrul poate nu din propria sa inițiativă a fost nevoit, prin o scrisoare adresată tot acelor alegători, să se combată pe sine însuși din punct în punct.”

Cînd organul contelui Kálnoky, „Fremdenblatt” și apoi „Neue Fr. Presse”, care din cînd în cînd încă e aplecată a face servicii oficiului nostru de externe, se servesc de un comerețu limbăși față cu ministrul de comerț ungar și dau deslușiri atît de importante cu privire la motivele, care pretind așa dîcînd căderea contelui Széchenyi, ne vine și nouă a crede, că la cas de demisionare toate derutele lui în comisiunea financiară și în casa de sus sînt mai mult o mască a demisionării, ear' adevăratele motive ale aceleia sînt, după-cum se exprimă și „N. Fr. Presse”, mult mai serioase...

În lupta de naționalitate între Cehii și Germanii din Boemia ese tot mai mult la iveală nemulțumirea Germanilor, care ei înșiși au dat Cehilor puterea în mîna, întrucît cum le-a dat-o în Transilvania Maghiarilor.

În ședința de alaltăieri a dietei boeme, după-ce Plener și-a motivat proiectul cu privire la separarea după limba circumscripțiunilor, locuitorul respinse atacurile ce erau îndreptate în contra guvernului. Schwarzenberg propuse după aceasta trecerea la ordinea zilei, arătînd că proiectul acesta consună pe deplin cu proiectul lui Plener, ce s'a respins dela 18 Ianuarie a. c., și arătînd, că proiectul de față se nisuesce a abroga ordonanța ministerială, prin ceea-ce se ordonaușea actuala stare de drept constituțională și se produce o înstrăinare crescîndă a celor două naționalități. Propunerea lui Schwarzenberg se primî apoi cu toate voturile în contra voturilor Germanilor liberali. După aceste se sculă deputatul german-liberal Dr. Schme-

mot al „reînțelei zilnice”, — să torci firul visurilor de poetică fantazie și să lucrezi la plămuirea și intruparea artistică a gândurilor, pe care viața din lume și din natură, privirea comediei omeșci și iubirea plină de abnegațiune cătră marea creatoare a lucrurilor și cătră tainicele ei minuni le deșteaptă într'un suflet de poet.

În această odaie de lucru a unei Regine zadarnic am căuta acele scumpe și neînsemnate nimicuri, cu care femeilor elegante, celor de înaltă societate, și nu mai puțin princeselor, le place să-și împodobească buzoarele și „masa de scris”. Ceea-ce stă și se află aici, sînt tot numai lucruri vrednice de un spirit nobil, care își are în această încăpere atelierul artistic. Întreaga dispozițiune a odăii, aranjarea nesilită a obiectelor din ea poartă timbrul intim al acestui spirit, ori mai bine al întregii personalități, care după gustul și trebuințele ei a hotărît forma și felul încăperilor, în care-și are locașul.

În partea despre meadăși a acestui etagiu se află odăile de străini pentru oaspeții de rang solid și elegant aranjate, însă fără de ceea-ce numim splendoare și lux princiar. E aici și un mic teatru de castel, pe a cărui scenă damele și cavalerii dela curte ori artiști anume invitați reprezintă comedii franceze ori părți din vre-o operă.

În etagiul de sus conducătoarele mele mi-au arătat odaia cu cerdac și încăperea rotundă din

Foița „Tribunei”.

In regatul Carmen Sylvei.

(Urmare și fine.)

Cele patru tracturi ale castelului închid între ele o curte internă de formă pătrată, în mijlocul căreia se află o frumoasă coloană de cișmea turnată într'un stil baroc din bronz și suflată puțin cu aur. Păreții despre această curte ai zidurilor de dimpregiur sînt decorați cu mari figuri din epoea eroică germană și din poezia medievală, executate în sgrafito cu colorii mai palide. Tot spre această curte se deschid și ferestrele cu geamuri zugrăvite în stil vesel (toate produse de München) ale coridoarelor spațioase din toate etagele.

În parterul înalt se află, precum am dis, sala de mîncare în aripa apuseană, iatacul turcesc pentru cafea în turnul cel mare, ear' salonul de recepțiune și de festivități în dosul loggiei din fațada principală dela sud. Lîngă aceasta se află, înspre răsărit o sală de biliard și o sală de musică și mai departe, în aripa dela răsărit, șirul odăilor Regelui, marea odaie de lucru, biblioteca.

Stilul arhitecturii interne și al decorațiunilor corespunde pe deplin cu întreaga înfașare externă. Iatacul turcesc e singura în-

căpere, care face o excepțiune în privința aceasta. Blăni de părete de o culoare brună împodobite adese-ori cu ciopliri frumoase și cu intarsii; ciubuce mari deasupra flărilor dela uși, stilpi și tavanuri de grinzi (într'unele dintre odăi imitate pe tencuiala zugrăvită în culoarea lemnului), geamuri zugrăvite, tapete de un ton mai întunecat, pe ici pe colo picturi de părete, — cele executate de o pictoară din München, favorita Reginei (domnișoara Hitze, dacă nu m'înșel), penta ilustrarea poeziilor Carmen Sylvei, mi-au părut a fi creațiuni ale unui talent însemnat, pline de invenție poetică și lucrate cu multă îndemnătate; — prețioase mobile vechi din deosebite secole și deosebite feră, puse alături cu altele moderne lucrate în același stil; admirabile stufe coperite și noue pentru perdele, fețe de mobile și covorașe, gobelinuri și broderii; candelabre de bronz, de cristal și de sticlă venețiană și în păreți lampe electrice; cele mai frumoase colorate covoare vechi persane și turcesci, alături cu altele moderne țesute la șmirna anume pentru castel; pe ici pe colo Tesitura românești de tot interesante; sobe șmalțuite de Nurenberga. Pe ciubuce, pe dulapuri, pe mese o mulțime de opere de artă mai mărunt, parte vechi, parte moderne; pe păreți cu deosebire multe copii bune ale picturilor de galerie mai cunoscute, mai ales după operele de măiestrii mai vechi; altfel (în odaia de lucru a Regelui) și o admirabilă și prețioasă operă originală de San-

kal și dădă în numele deputaților dietali germani următoarea declarație:

„Majoritatea dietei a respins și nu a admis spre a se tracta în comisiune deja în prima cetire proiectul nostru, care poate să ofere baza unei înțelegeri între amândouă popoarele. Poporul german din Boemia voește pacea și voește ordine în această țeară; majoritatea însă nici nu voește să discute asupra plângerilor și dorințelor sale. În fața unei asemenea atitudini orice încercare pentru o înțelegere e fără prospecte și pentru reprezentanții poporului german nu mai există loc în această dietă. Declară deci în numele soților mei de princip, că noi nu mai putem lua parte la debaterile acestei diete și vom sta de parte de ele până atunci, până nu ni se vor oferi garanții pentru o apăsare reală a plângerilor și proiectelor noastre.“

După această declarație toți deputații germani părăsiră sala.

Va să șică pentru motive cam anoloage cu ale Românilor din regatul Sfântului Stefan, vor și Germanii din Boemia să persiste în pasivitate parlamentară.

Organul oficiului de externe rusesc „Journal de St. Pétersbourg“ răspunde la cunoscutul articol amenințător al ziarului englez „Morning Post“ și declară, că Poarta și Rusia s'au învoit asupra unei soluțiuni, care le va mulțumi pe amândouă și va corespunde și tratatului de Berlin, și astfel „Morning Post“ rău și-a ales momentul pentru asemenea amenințări.

Dar' chiar această înțelegere unilaterală între Rusia și Turcia nu poate să fie pe placul celeilalte Europe, care încă își are votul său în afacerea bulgară. Și tot atât de puțin va pute conveni celorlalte puteri interesate împingerea, că Rusia se octroază de apărător al Sultanelui. Într'adevăr curioasă misiune mai are Rusia. Până acum era vorba să iee sub scutul său pe Bulgari, acum ar voi ca și Turcia să joace după-cum îi cântă din Petersburg!

Diarul „De Débats“ din Paris publică o depeșă datată din Berlin, în care se spune, că în privința cestiunii bulgare s'a stabilit un deplin acord între cabinetele din Petersburg, Berlin, Paris și Constantinopol. Inițiativa pentru aceasta a luat-o Turcia, și puterile sus-numite spriginesc pe Poarta. Anglia și Austria au declarat, că se vor uni la această înțelegere, dar' în dosul acelei declarațiuni, ele ascund gândul de a face tot posibilul, ca cestiunea bulgară să nu se resoalve în favoarea Rusiei. Ele — țice diarul francez — încurajază pe sub mână regența bulgară, ca dînsa să se opună la ori-ce propunere ce ar veni din partea Rusiei sau Turciei. Această purtare a celor două state poate periclită pacea europeană. Germania a sfătuit pe Austria, de a se uni la propunerile tur-

cesci, și să declare public aceasta, căci dacă dînsa vrea să joace două roluri, apoi să le joace pe propria ei socoteală. Germania nu vrea să iee pentru Austria garanța contra urmărilor, ce ar pute isvori pentru aceasta din urmă dintr'o asemenea politică.

Cu privire la candidarea prințului de Koburg, contele Petru Kutusoff a adresat diarului „Novoie Vremia“ o scrisoare, prin care arată, că având în vedere constituția Tîrnoveană din anul 1879, candidarea aceasta e ilegală și imposibilă. Articolul 38 al capitolului IX al acestei constituții țice, că numai cel dintâiu principe din Bulgaria n'are să fie de confesiunea greco-orientală, toți ceilalți, care îl vor urma, trebuie necondiționat să fie de această confesiune; actualul pretendent deci nu poate fi altul, decât unul ce profesează religiunea rusească-ortodoxă.

Cronică.

Numire. Comitele suprem al comitatului Sibiu, contele Andreiu Bethlen, a numit pe practicantul Albert Dörr, solgăbirău provisor în Mercuria, până la alegerea ce se va întâmpla la timpul său.

Sfîrșitul războiului vamal cu România. Cetim în foile din Viena următoarele: Ministrul austriac de comunicație, marquis-ul B a c q u e h e m a comunicat unei deputațiuni conduse de presidentul reuniunii de export „Orient“, dl Aloisiu Mandl, că în săptămîna aceasta se așteaptă deja delegați de ai guvernului român pentru încheierea unei convenții vamale cu România. Șeful oficiului comercial a dat deputațiunii asigurarea: guvernul austriac va consimți numai cu o astfel de convenție, care e acomodată a garanța interesele industriei austriace.

Alegerea canonicului Racski, a unui cunoscut conducător al partidului episcopului Strossmayer, de president al academiei de știință sud-slave, nu a fost întărită de către Maiestatea Sa.

Publicațiunea sentenței privitoare la furtul de aur și omorul din Bucium, s'a întâmplat în 20 l. c. n. la tribunalul din Alba-Iulia. Condamnați au fost: Rancia Nicolae la 10 ani închisoare, Vasian Macarie la 9 ani și Costina Nicolae a Ghiorghichi; Burbea Ioan al lui Nicolae, Lupu Ioan al lui Nicolae, Simion Spulbea și Ciorbea Todor al lui Ioan la câte 8 ani închisoare; Lupu Alexandru al lui Nicolae la 6 ani, Măcinic Gavrilă și Danci Ioan al lui Candiș la câte 7 ani închisoare, Sulere Nicolae al lui Dumitru la 7 ani, Costinaș Nicolae al lui Coman, Costinaș Oprea al Ghiorghichi, Jurca Todor al Turcoii, Danci Nicolae al lui Candiș, Morar Oprea al Hanului, Danci Constantin al lui Simion, Trifa Stefan al Evucii și Prarea George al lui Dumitru la câte 6 ani. Lup Simion al lui George, Costea Oprea al lui Candin, Costea Nicolae al lui Iligidna, Simion Nicolae al lui Vagalnăr și Colcea Nicolae al Pancei la câte 5 ani, Jurca Nicolae al lui Păpăruș la 3 ani, Lup Nicolae al lui George și Ceteraș Nicolae al Ghiorghii la câte 5 ani, ca făptuitori imediați; — Cosma George al lui Vasilie la 3 ani, Ionuț Simion al Ciorbi la 2 ani, Cipner Nicolae al Chețovlui la 3 ani, Cipner Simion al lui Cisar la 3 ani, Iancu Nicolae Cenchetu la 4 ani, Costinaș Stefan al lui Nicolae și Jionuț Ioan al Ciobii la câte 2 ani închisoare. Afară de aceea au mai fost condamnați toți făptuitorii la purtarea speselor procesuale, cari se urcă la 2245 fl. 36 cr.

unde figuri de manequină puse călare și îmbrăcate în armătură veritabilă stau de gardă.

Din acest coridor coboară o scară scurtă în suterenu bolțit și susținut de puternici stâlpi înveliți cu marmură în stucco, razimul boltei, pe care sînt aședate celelalte etaje. Aici se află băilele și casele de gospodărie ale castelului.

Prin o ușă, ce se află în temelia turnului celui mare din fațadă la sud, eși direct în grădina, ce se întinde pe colina castelului împrejurul zidirii.

Vădusem acum ceea-ce se afla în castel. Luai dar' ția bună dela neobositele mele conducătoare, mulțumindu-le în toată sinceritatea pentru răbdarea și ostenelele lor. Și nu îmi doresc pentru calea în necunoscut ce voiu mai fi făcând vre-odată în vieța mea o mai plăcută conducere.

Mai urcai odată prin pădure până la cascadele Peleșului, și mai priviiu, după-ce amurgul se întinse preste vale și înălțimi, cum din întunecimea braților străluciau ferestrele luminate ale castelului. Apoi luna scădută răsări ear' din dosul înălțimilor păduroase ale Prahovei, coborîu și eu în vale și mă urcai într'una din cupelele trenului de seara, care mă duse printre stîncile și pădurile perdue în amurg ale Bucegilor din regatul Carmen Sylvei pe vechiul pămînt săsesc al celor șapte cetăți.

L. P.

Alegerea de preot în Hunedoara. La 30 Noemvrie v. s'a servîșit alegerea de preot pentru parochia gr.-or. de cl. II din orașul Hunedoara. Dintre cei 8 concurenți la această parochie au primit George Oprea, învățător-dirigent în Orăștia 101, Petru Rimbaș, învăț. în Brad 64, Ioan Popovici, învățător în Sibiu 3 și George Candrea din Cămpeni 2 voturi. Ales a fost deci cu majoritate de voturi George Oprea, învățător-dirigent în Orăștia.

Manipulație neonestă. La direcțiunea financiară din Budapesta și-au permis mai mulți funcționari o manipulație neiertată cu banii lor încredințați, prin care erarul suferă o pagubă nu puțin însemnată. Lucrurile murdare au eșit în fine la lumina țilei, ear' funcționarii respectivi, cari acum se află în cercetare disciplinară, au fost suspendați din oficiu din partea șefului direcțiunii financiare, a directorului Fluck. Afacerea consistă din următoarele: S'a stabilit acolo un „birou de informație pentru afaceri de dări și contribuțiuni“, care pucețind din punctul de privire, că de regulă contribuțiunile se socotesc în mai mult decât prescrie legea, ear' la cazul unui reurs, se concede o diminuțune sau și o scărare a pedepsei pusă în urma unei hotărîri pentru întărzierea plății contribuției, ear' aceasta numai la cererea expresă a partidelor respective. Publicului, care nu cunoșcea această praxă, îi îmbia biroul serviciile sale, promițind pe baza unor pretinse legături înalte, a efectua o ușurare a contribuțiunilor. Spre scopul acesta, avea însă biroul lipsă de listele aceluia, căror li s'a trimis mandate de plătare; ear' pentru a-și căștiga aceste liste, au tras în interes pe acei funcționari, cari aveau de a face cu listele amintite, solvind-le la luna 70—100 fl. Paguba, care a suferit erarul prin această manipulație, se urcă la 5000—6000 la luna. Și contra unui secretar a direcțiunii financiare s'a făcut cercetare disciplinară; se țice că dînsul ar fi făcut nescari transgresivii, când cu împărțirea licențelor pentru trafici.

Furt și spargere în Buda. În timpul din urmă nu trece o ție, în care să nu înregistram un furt sau o spargere întemplată în capitală — țice „Budapester Tageblatt“. Câte odată se întemplă în o singură noapte mai multe spargerii sau furturi, și numai rar îi succede poliției a pune mîna pe făptuitori. — Astfel de stări sînt în capitala Ungariei.

Interdicerea importului de marce de joc străine a fost făcut cunoscută, din partea ministrului de finanțe, tuturor oficiilor de vamă pe calea ordinațiunii. Această interdicere intră în vigoare cu ția, în care s'a primit ordinațiunea.

O corabie austro-ungară naufragiată. Se depeșază din Livorno: În urma unui uragan teribil a suferit naufragiu corabia austro-ungară „Majláth“, în apropierea portului.

Jertfa holerei în Budapesta. Fiscatul suprem din Budapesta a compus o statistică a jertfelor holerei. Din această statistică extragem următoarele: De holeră asiatică s'au îmbolnăvit 966 persoane și anume: 415 țileri, 130 servitoare, 232 industriași, 79 persoane de diferite ocupațiuni, 33 soldați și 77 copii. Au murit de holeră 419 din cei îmbolnăviți și anume: 216 țileri, 56 servitoare, 121 industriași, 41 persoane de diferite ocupațiuni, 7 soldați și 58 copii.

Un om de 118 ani. În Pleșcuța, comitatul Aradului, a murit la începutul lunei curente un țeran bogat în etate de 118 ani. Cu soția sa a trăit 90 ani împreună și în cea mai fericită căsătorie. El mânca foarte puțin și mai ales mâncări reci, și își lăsă profesiunea lui, păzitor de porci, care o a exercitat aproape în decursul întregii sale vieți. A fost un mare fumător, cel mai mare în comuna sa, așa încât soția sa de 100 ani îi cumpăra deodată câte 10 pacheturi de tutun. Prin aceasta el a dat dovada neînvingibilă, că fumatul nu strică sănătății. Fiind de 118 ani, el mergea așa de drept și oblu, ca un june de 20 ani.

Puterile armează. Diarul „Times“ primește din Filipopol șicia, că Turcia concentrează enorme masse de trupe în Macedonia; în 13 l. c. n. se aflau acolo 113 batalioane infanterie, 5 regimente cavalerie și 32 baterii. — O depeșă din Londra spune, că Austro-Ungaria a procurat 400,000 puști cu repetiție, cari sînt de a se furnisa până în Martie 1887.

Pregătiri de războiu rusesci? Precum anunță foile poloneze, se zidesc din partea Rusiei casărmii de cavalerie la granița înspre Austro-Ungaria; față în față cu Strzemilze (cercul Camionka) clădirea e aproape terminată.

Îngropat de viu. Locuitorul Alexandru Barbu Mateiașiu, în etate de 26 ani din comuna Cosesci, plașa Rîurile-Argeșel, județul Muscel, în ția de 20 Noemvrie trecut, pe când scoate pămînt pentru oale dintr'o coastă, s'a surpat malul preste dînsul, de unde mai mulți locuitori l-au scos mort.

Viață lungă. În ția de 12 Noemvrie trecut a încetat din viață vduva Zamfira Cojocar din comuna Ruginoaș, plașa Siret, județul Suceava (România), în etate de preste 120 ani.

Iubilenul reginei Victoria preocupă și acum pe toată lumea în Londra. Cel din urmă proiect adoptat e acela al unei mari reviste militare,

care se va inscena în Iunie și în care se vor vedea întrunite toate forțele regatului. — În același timp, adecă cu ocazia iubilenului, se va serba aniversarea a 80-a a unui obscur bêtărîn irlandez, anume Moloney, fost soldat. Fără acest Moloney, de care lumea își aduce aminte acum așa de odată, Regina n'ar fi domnit cini-țeci de ani; ba n'ar fi domnit chiar de loc. Pre când era abia de doi ani, prințesa Victoria se plimba în trăsură, când fără veste aceasta fu rêturnată. Regescul copil ar fi fost ucis fără îndoială, dacă Moloney, care se găsia la doi pași de trăsură, nu s'ar fi repețit la timp, ca să o oprească în cădere. Moloney își frînează un picior, conservând astfel Marei-Britanii o viitoare regină. El primi drept mulțumită, dela ducesa de Kent, mama Victoriei, strălucita recompensă de o liră sterling, (douățeci și cinci de franci!) Cățiva ani mai târziu, după-ce părăsise armata, Moloney ajunse în cea mai mare sărăcie, scrisse de mai multe ori reginei, căreia îi scăpase viața cerîndu-i un mic ajutor. După multe rugări, regina îi făcu o pensie de 50 franci pe lună. Eată omul, despre care e vorba să fie sərbătorit de odată cu regina. Moloney nu e un țeran incult. A făcut altădată studii foarte frumoase și era destinat să se facă preot, când nebuniile tineretii îl făcură să se certe cu familia sa și să se înroleze ca simplu soldat, ear' mai țărțiu să trăiască din mila curții.

Marina italiană. Din Roma se comunică următoarele: Cu ocaziunea cererii extraordinare de 12 milioane și jumătate de lire pentru marina de războiu, și anume pentru a termina cât mai repede cu construirea corăbiilor și torpililor, ministrul marinei a dat următoarea declarațiune: Noi nu putem țice, că starea flotei noastre corăspunde idealului, spre care tindem. Noi abia acum începem să eșim din nimica și să vedem răsăritul soarelui. Înaintînd mereu pe calea ce am apucat, preste cățiva ani vom ajunge, ca să putem privi cu încredere în viitor. Actualmente însă cu anevoie am pute ține piept cu succes unei flote, care ar neliniști țermii nostri dela Marea-Mediterană. Cuvintele ministrului, deși au fost menite numai pentru-ca să înduplece camera de a vota creditul de 12 milioane și jumătate, au produs o impresiune foarte penibilă.

Un nou virtuos în nemăncare. Abia și-a terminat Merlati cu bun succes experiența de nemăncare, și s'a ivit un nou concurent, care se prinde să-l întrecă. E un marinar, de origine Maltez, Salvator Mortabelli. El a început să postească țilele trecute și promise, că va sta 72 de țile fără să mănânce. Mortabelli afirmă, că în urma naufragiului unei corăbii, pe care se afla și el, a fost aruncat pe o insulă deșertă, unde a stat două luni și 11 țile fără să mănânce. S'a constituit un comitet de supraveghiare și pentru acest postitor.

Disertațiunea dlui Hășdău

citită în Congresul Orientaliștilor la Viena.

„Elementele turcesci în limba română“.

Domnilor!

România poate fi mândră, că este de două ori obiectul discuțiunilor în sinul Congresului Orientaliștilor, și aceasta cu drept cuvînt, căci Occidentul se finesce în Viena, dar' Orientul începe în Bucuresci; între Viena și Bucuresci oscilează o zonă de fluctuațiune.

Mai întăiu, dl Hunfalvy își propuse să probeze înaintea d-voastre, că leagănu naționalității române este în Balcani, și că abia cătră finele evului mediu această naționalitate începe a se stabili în Sudul-Dunării. Regret, că dl Hunfalvy nu ne-a cetit decât introducerea unei lungi monografii, destinate a figura în extenso în „Buletinul Congresului“. Regret și mai viu încă, că nu pot împărții teoria venerabilului meu amic, teoriă deja susținută altădată de Sulzer și Rösler, asupra raporturilor de filiațiune între ramura daco-română, și între ramura macedo-română a gîntii traco-latine. Chiar în cursul lecturii memoriului dlui Hunfalvy, mi-am permis a pune autorului o obiecțiune, o problemă de resolvat în materiă, și dl profesor Alfred Ludwig i-a prezentat, din parte-i, o a doua observațiune. Cele două întrebări țineau a sgudui chiar fundamentele teoriei expuse. Dl Hunfalvy n'a rêspons nici la una, nici la cealaltă. Când însă vrea cineva să demonstreze, că n'au fost Români în Dacia-Traiană în timpul lungiei periode a evului mediu, când cineva susține, că naționalitatea lor s'a format în Bulgaria și nu în Carpați, când cineva pretinde în fine — precum pretind campionii teoriei țise Rösler-iane — a rêturna un credo secular, mi-se pare că trebuie să fie absolut gata a combate victorios și în tot momentul cele mai mici obiecțiuni ce se pot ivi. A le ocoli sau a trece preste ele, e de sigur lucru comod, dar' comod ca fuga în plină bătaie.

Dl Hunfalvy are totodată deplîna dreptate de a recunoaște, că Români în genere au dus totdeauna în evul mediu o viață păstoroască și exprimă tot adevărul țicînd, că numai prin studiul limbii poate ajunge cineva la o soluțiune serioasă cu privire la istoria Românilor, fiind

textele în această privință defectuoase sau insuficiente. Dar' dacă e adevărat, că Românii erau păstori, nu e mai puțin sigur, că păstorii români nu se suie nici odată delă Sud la Nord; cu totul din contră, ei se scoboară sistematic delă Nord la Sud, ca să caute pășuni mai bune. Astfel de mult timp ei au părăsit până în fundul Greciei, de unde nu se mai întorc. Aceasta e o tendință naturală a păstorilor din toate timpurile și din toate locurile. Eată un principiu, care singur contrariază teoria domnului Hunfalvy. De altă parte, dacă e adevărat, că verdictul limbei e, singur, suveran, nu e mai puțin incontestabil că: dintre două dialecte, acela care nu s'ia schimbat nici odată locul, fixat în aceleași condițiuni climaterice și de vecință, se desvoaltă mai bine, pre când dialectul, care își schimbă locul, suferă în mod necesar derajamente de toate felurile. Dar' dialectul daco-român e mult mai normal, mai organic, mai consecuent în dezvoltarea sa, care se produce paralel cu cel italian, decât dialectul macedo-român, care ne apare în tot, ca împedecat și oprit în mersul seu. Eată încă un principiu, care nu se împacă cu teoria dlui Hunfalvy.

Dealtmintrelea, singur dialectul daco-român, sau propriu zis român, ne interesează pentru moment și încă numai din punctul de vedere al elementelor turcesci ce le conține. Las așadar' cu totul la o parte tesa dlui Hunfalvy, tesă diametral opusă vederilor ce de mult timp le-am expus în opul meu „Istoria critică a Românilor“, și mă grăbesc a intra în materie.

Prin „elemente turcesci în limba română, se înțeleg* „cuvinte turcesci“, căci sub raportul fonetic și morfologic, sub acela al sintaxei și semasiologiei, limba turcească n'a exercitat, ca și cea neo-greacă, maghiară și slavă, absolut nici o acțiune asupra limbei române, excepțiune făcând cel mult de introducerea unor sufixe ca — *gîu*, — *lık*, etc. E vorba așadară de cuvinte turcesci în limba română, și nu de altceva. Aceste cuvinte, aceste elemente curat lexice au fost succesiv culese și adunate de:

Rösler, *Die griechischen und türkischen Bestandtheile im Romänischen*, Wien 1865;

Cihac, *Éléments turcs*, dans le 2-e volume de son *Dictionnaire d'étymologie daco-roumaine*, Francfort 1879;

Miklosich, *Die türkischen Elemente in den Südost- und Osteuropäischen Sprachen*, Wien 1884.

Cea mai nouă lucrare de acest gen este a excelentului meu elev la universitatea din București, M. Shaineanu, care a binevoit să mi-o dedice: *Elemente turcesci în limba română*, București 1885.

Toate aceste lucrări, mai mult sau mai puțin complete, au în comun aceleași defecte. Cred că e de mare interes a le semnala în această notiță, fiindcă aceste defecte au raport cu metoda, și fiindcă lingvistica s'a ridicat la rangul de o știință aproape pozitivă prin metodă.

În ori-ce limbă etimologia unui cuvânt împrumutat dintr'o limbă străină este instructivă mai ales din punctul de vedere al istoriei politice sau culturale și al psihologiei poporului, căruia i-s'a împrumutat cuvântul. De aci rezultă imperioasa datoriă de a fixa în mod pozitiv, de o parte, chronologia și geografia unui astfel de cuvânt — adevă epoca și locul introducerii sale, — de altă parte, gradul seu de circulațiune pentru a sci, dacă a ajuns la o întrebuițare generală sau numai provincială, sporadică sau strict literară, și în fine modificațiunile sensului, diferitele aplicațiuni noue semasiologice ce le-a suferit în noua sa patriă. Când ni se dă d. e. un cuvânt slav în limba română, știința nu câștigă aci absolut nimic, dacă nu se indică proveniența vechiă sau modernă a acestui cuvânt, constatându-se, că e paleo-slav, bulgar, sârb, polonez sau rus, că a suferit cutare sau cutare schimbare de semnificare, că a înlocuit cutare sau cutare cuvânt indigen, sau că a umplut cutare sau cutare gol.

Toate acestea, chronologia și geografia cuvintelor, indicațiunea vicisitudinilor lor semasiologice și circulațiunea lor relativă, lipsesc mai cu totul în toate tractele asupra elementelor turcesci în limba română.

Se socotesc până la 1500 de cuvinte turcesci în limba română. Dar' cea mai mare parte din ele, și anume o foarte mare majoritate, nu aparțin limbajului poporului, care nu le-a întrebuițat nici odată decât ca termeni turcesci ne-naturalizați, fie din politeță sau din bon-ton, atunci când țeara era chiar ea o provincie otomană și când vechii *Domni* erau reduși la rangul de *bei*. Sînt multe altele ce nu le întălnim decât în secolul XVIII, în unele texte relative la Turcia. Trebuie să le considerăm ca cuvinte române de origine turcească? În cazul acesta, ar trebui să admitem ca cuvinte franceze toată terminologia beduină, ce o găsim împrăsciată și risipită în

scrierile mai mult sau mai puțin speciale asupra Algeriei.

Printre celelalte elemente turcesci în limba română, acelea care au devenit în adevăr populare, este un bun număr care, studiat ca fond și nu numai ca materie, ne apar foneticesc și morfologicesc turcesci, și într'aceea ele sînt cu totul române, sau chiar romane, prin semnificarea lor. Eată un exemplu. Cuvântul român *abraș* sau *iabraș* (cal pintenog) exte exact turcescul *ebraș* de origine arabă. Dar' în limba română însemnează, chiar principalmente, și cineva sau ceva de *reu agur*, de nenorocos, semnificațiune, care n'are nici o parte nici în limba turcească, nici în cea arabă. În Franca, „cavalerii superstițioși nu încăleacă nici odată cai pintenogi (*arzel*) într'o di de luptă, îi cred nenorocoși“ (Rolland, *Faune popul* IV, 162). În Italia, „calul pintenog (*azzeoglio*) e *desastruos*“ (Böhmer, *Roman* Stud. I, 277). În Spania, termenul *argel* se aplică în același timp la calul pintenog și la o ființă nenorocoasă. Astfel cuvântul român *abraș* este turcesc prin materia sa, da, dar' e cu hotărîre roman prin fondul seu, prin noțiunea figurală, ce o exprimă.

În fine, defectul capital al tuturor lucrărilor publicate până în prezent asupra elementelor turcesci în limba română este, că nu se face distincțiune între turcesc și turcesc. La prima vedere s'ar pute ușor crede, că aceste elemente aparțin în totalitatea lor limbei osmanlie, adevă limbei turcesci . . . , pe când din contră sînt multe din ele, care sînt anterioare aparițiunii Osmanliilor în Peninsula-Balcanică. Cuvântul *cioban* (păstor) de exemplu este turcesc, de origine persană; e sigur, într'aceea, că nu de către Osmanlii a fost înșeiat în limba română, ci de către nomazii tartari ai evului mediu, care l-au dat și limbei ruse din Rusia-mică și limbei poloneze, pe când prin mijlocirea limbei române el a trecut în limba sârbească, în cea bulgară și de acolo mai departe. Alături cu *cioban* a conservat limba română două sinonime latine: *pecurar*—*pecurarium* și *păstor*—*pastorem*. Răsboiicii osmanlii, răsboiicii și nu ciobani, au făcut, la intrarea lor în Europa, cunoscință cu ciobanii români.

Un alt exemplu mult mai interesant: Cuvântul român *coșciobă* (casă mică, învîltă cu paie, bordeiu, colibă), pe care dl Cihac voia cu tot prețul să-l facă a deriva din limba slavă, e din punct în punct cuvântul djagataic *Köci-oba*, avînd același sens și care nu se găsește nici decum în limba osmanlie.

Din timpul Hunilor și Avarilor, un mare număr de triburi turanice, unele aparținînd ramurei finice, altele ramurei turcesci, s'au făcut succesiv stăpâne pe țerile care formează România de aci. Dacă Românii, adevă Daco-Românii, locuiau atunci aceste țeri, precum cred eu, dar' precum nu vrea să creadă dl Hunfalvy, trebuia să rămână oare-care urme în limba română despre acea stăpînire. Pecenegii și mai ales Cumanii, cari vorbiau dialecte turcesci, au locuit în România timp de mai mulți secolii. Dialectul Pecenegilor, din nenorocire, ne este aproape necunoscut. Cât pentru Cumanii, din contră posedem despre dialectul lor un adevărat tesaur descoperit altădată prin Klaproth și despre care dl conte G. Kun a dat o excelentă edițiune critică: *Codex Cumanicus Bibliothecae ad templum Divi Marci Venetiarum (Pesta 1880) et Additamentum ad Codicem Cumanicum, 1883*.

Se nfiă cuvinte cumane în limba daco-română? Dacă se află, nu dincolo de Dunăre au fost împrumutate, căci Cumanii n'au făcut acolo nici-odată în masse compacte decît incursiuni sgomotoase; în nordul marelui fluviu însă erau solid stabiliți în cursul secolilor XI și XII. În secolul XII ei încep a dispăre, așa dară elementele cumane, în limba română, dacă ele există, trebuie se dateze dintr'o epocă anterioară.

Voiu cita un singur exemplu, unul singur, dar' astfel de pozitiv, astfel de caracteristic, încât ar fi imposibil de a-i contesta evidența. Cuvântul *aslam* nu mai există în limba română. În secolul XVI și chiar în XVII cuvântul nu era o raritate. Eată câteva texte:

În Psaltirea, manuscris dela Scheia, care datează din mijlocul secolului XVI (Biblioteca Academiei Române) XIV, 5, se cetește:

...argintul seu nu deds | ...preucium suam non
într'aslam | dedit ad usuram...

Același pasagiu în vechia Psaltire manuscris, oferit de dl Dimitrie Sturdza Academiei române dice: „peneșii sei nu-i dă într'aslam...“

Asemenea Psaltirea slavo-română a archiepiscopului Dositeiu, Iași 1680, dice: „argintii sei nu-i dete într'aslam...“ în fața contextului slav: „sreba svoego ne dast vu lichvā...“

În Psaltirea, manuscris al lui Arsenie dela Bisericiani (Bibl. Acad. Rom.) acest cuvânt ne apare de trei ori:

Ps. LIV: Nu se mai înpuținează din calea ei *aslamul* și înșelăciunea...

Ps. LXXI: de *aslamuri* și de nedreptăți va isbăvi...

Ps. CXVIII: pleacă inima mea într'u mărturiile tale, eară nu într'*aslam*...

În Omiliarul archiepiscopului Varlam, Iași 1643, cuvântul *aslam* figurează de două ori:

Mat. XXV, 27: și dacă am venit eu, aș lua al meu cu *aslam*...

Într'un alt pasagiu, f. 16 b, cu același sens: „nedreptățile, *aslamurile*, asupra mele...“

Aslam însemnează așadar' „usură“. Dar' deschideți *Codex cumanicus* al contelui Kun la pagina 85 și veți găsi acolo: „*astelan*, usură“; la pagina 101: „*astlanc*, revenditor“.

Rădăcina *as* a „câștiga“ și chiar radicalul primitiv *ast* „câștig, profit“ există în mai multe dialecte asiatice ale familiei turcesci (Vambéry, *Etym. Wörterb. d. turko-tat. Spr.*, 19), dar' cuvântul *astlan* „usură“ nu se găsește nici în limba osmanliă, nici în cea uigurică sau în cea djagataică, nici în vre-o altă limbă altaică cunoscută; el este exclusiv cuman. Prezența sa în limba română este foarte semnificativă, și desigur, că nu după teoria dlui Hunfalvy își va pute da omul cont despre aceasta.

Noțiunea de usură este curat juridică. Numai prin persistența unei influențe legislative sau administrative poate o limbă să împrumute dela alta un termen pentru a exprima o noțiune analogă. Astfel limba latină judiciară din evul mediu a dat Maghiarilor *usora* „usură“; astfel Românii și Slavii meridionali au primit prin dreptul bizantin cuvântul *Kamata* = *Kamatos*; astfel sub dominațiune Goților, vechii Slavi au numit usura *lichva* = got. *leihvan*. Cuvântul *aslam* „usură“ indică un raport foarte intim între Români și Cumanii, în epoca preponderanței politice a acestora din urmă pe țărmul stîng al Dunării.

Înceiu așadară, insistînd aci asupra necesității de a supune unui nou studiu, basat pe alte principii decât în trecut, elementele turcesci în limba română. Nu dic nimic despre elementele grecesci, slave și maghiare, care au fost studiate până aci într'un mod încă și mai puțin satisfăcător. Numai prin cercetări adevărat științifice asupra elementelor împrumutate în limba română, cercetări libere de orice preocupățiune diplomatică și de orice tendință, așa dîcînd patriotică, va isbuti cineva să lămurească multe puncte obscure sau născocite ale istoriei române și să arunce o viuă lumină asupra psihologiei populare a Latinilor din Orient. Tot ce nu e turcesc, grecesc, slav sau maghiar, tot ce nu provine din vre-un alt isvor, de mai puțină importanță, va fi recunoscut ca aparținînd chiar originelor naționalității române, origini parte italiene parte tracice.

Varietați.

(Panica într'o catedrală.) Dumineca trecută, în biserica catedrală Stul Nicolae la Dublin, trebuia să se celebreze un serviciu divin pentru completa restabilire a sănătății Papei. Acest serviciu de seară era organizat în urma întrunirii extraordinare a unei congregățiuni compusă din 9,000 persoane și catedrala, cu toate vasele sale proporționi, putea cu mare greutate să înceapă la atăta lume. Deja la intrare se făcuse oarecare sgomot, dar' în momentul când serviciul era să înceapă, se auî o trosnitură în partea despre altar. Câteva bucăți de tencueală cădură jos, și o viuă alarmă se produse în public. Se credea, că s'a dărîmat biserica. Mulțimea înspăimîntată năvăli afară, și s'ar fi produs incidente grave fără prezența în fața altarului pentru a asigura pe credincioși. Se făcu puțină liniște; totuși o mare parte din public eși repede din biserică. Au fost câteva accidente fără mare gravitate. Lucru ciudat, aceeași catedrală, acum treizeci de ani, a mai fost teatrul unei alte panice, care a avut urmări îngrozitoare: atunci și-au perdut vieța 35 persoane.

(Sinuciderea unui copil.) O splătoreasă din strada Waddingnes avuse din prima căsătorie un copil, Carol Dalt, în vîrstă acum de patru-sprezece ani. Ea se măritase din nou, acum trei ani, cu un lucrător Rasse. Din această căsătorie se născu un alt copil, care acum e în vîrstă de doi ani și ceva. Tînărul Carol, care fusese foarte mult alintat de mamă-sa, vedu cu mare părere de rău dragostea, pe care o avea ea pentru fratele seu vitreg. Joi, pe la nouă easuri dimineața femeia Rasse plecă la splătorie, lăsînd acasă pe Carol și pe frățiorul lui cel mic; într'o odaie de alături lucra altă femeie și în altă odaie dormia Rasse. Pe la nouă și jumătate, lucrătoarea veni să iee apă caldă din bucătărie. — Care nu-i fu mirarea, când vedu pe tînărul Carol spînzurat de un cuiu cu o batistă. Nenorocitul copil murise și toate îngrijirile ce i-se dădură, fură zadarnice.

... Non deficit de plateis ejus usura et dolus...

... ex usura et iniquitate redimet...

... inclina cor meum in testimonia tua et non in avaritiam...

Serviciul telegrafic al „TRIBUNEI“.

Budapesta, 24 Decemvrie n. Casa deputaților. Comisiunea financiară așterne raportul despre budgetul pe 1887, ear' ministrul de finance proiectul de lege relativ la impozitul pe transport.

Roma, 24 Decemvrie n. Cu prilegiul felicitării de Crăciun a colegiului cardinalilor Papa răspunde la cuvîntarea doyenului sftului colegiu protestînd în contra mișcării anticlericale din Italia, și reinnoiesce protestul în contra situației create dînsului.

Londra, 24 Decemvrie n. Salisbury negociează cu Hartington oferindu-i acestuia sau postul de prim-ministru sau conducerea în casa de jos. Partidul torylor desaproabă aproape în general repășirea lui Churchill, aceasta fiind nejustificată.

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

- 2 Ianuarie a. v. mobilele lui Petru Kelemen, de cătră executorul jud. din Vinga, în comuna „Varjas“.
- 12 Ianuarie a. v. imobilele lui Carol Heidendorf de cătră jud. cerc. din Mediaș.
- 24 Ianuarie a. v. imobilele văduvei lui Antoniu Papp și fiii de cătră trib. reg. din Sătmar-Nemethi.
- 19 Ianuarie a. v. imobilele lui M. Lupul de cătră trib. reg. din Biserica-albă.

Edicte:

- A se insinua pretensiunile în 45 de zile: — la rēmasul după Iosif Roșu și Ioana (din Budinți), la trib. reg. din Timișoara;
- la rēmasul după Mihail Urdăș (din Finiș), la jud. cerc. din Buteni.

S'au pus sub curatelă:

- Maria Fleșerin mărît. după Ioan Mutu (din Topârcea) și Dimitrie Berșa (din Seliște) — de cătră trib. reg. din Sibiu.

Cițațiuni:

- Maria Vlad, a cărei ubicațiune e necunoscută, se provoacă a se insinua într'un an la scaunul orfanal din Făgăraș.
- Pavel Tariov, a căru ubicațiune nu se scie, se provoacă a se înfățișa pe 7 Ianuarie a. v. la trib. reg. din Biserica-albă.
- Ioan Russu, a căru ubicațiune e necunoscută, se provoacă a se insinua pe 28 Ian. a. v. la trib. reg. din Brașov.
- Vēduva Paraschiva Vasilie Muleș, a cărei ubicațiune e necunoscută, se provoacă a se insinua pe 21 Ianuarie a. v. la jud. cerc. din Mercuria.
- Sigismund Muntean și soția, a căror ubicațiune nu se scie, se provoacă a se înfățișa pe 31 Decemvrie a. c. la jud. cerc. din Hașeg.
- Ioan Oarga, a căru ubicațiune e necunoscută, se provoacă a se insinua pe 10 Ianuarie a. v. la jud. cerc. din Sibiu.
- Eređii după vēd. Maria Purcărița, a căror ubicațiune nu se scie, se provoacă a se înfățișa pe 29 Ianuarie a. v. la trib. reg. din Lugoj.

Concursuri:

- Un post de executor jud. la jud. cerc. din Hălmagiu (comit. Aradului). — A se adresa în 2 săptămăni la presid. trib. reg. din Arad.
- Un post de sub-jude reg. la jud. cerc. din Brașov. — A se adresa în 2 săptămăni la presid. trib. reg. de acolo.
- Un post de controlor la oficiul reg. de loterie din Sibiu. — A se adresa până în 10 Ianuarie a. v. la direcțiunea de loterie reg. din Budapesta.
- Un post de jude reg. la jud. cerc. din Arad. — A se adresa în 2 săptămăni la presid. trib. reg. de acolo.

Extrase bisericesci-scolare.

Posturi vacante.

- Postul de paroch gr.-or. în Bozeș protopresbiteratul Geoagiului II (Archieiecsă) cu un venit anual computat în bani de 343 fl. — A se adresa până la 15 Ianuarie n. 1887 la respectivul oficiu protopresbiteral în Sēcărēm (Nagyág).
- Postul de paroch gr.-or. în Buniginea, protopresbiteratul Abrudului (Archieiecsă) cu un venit anul computat în bani de 250 fl. — A se adresa până la 23 Ianuarie n. 1887 la respectivul oficiu protopresbiteral în Abrud.
- Postul de învțător comunal în Borloveni (comitatul Caraș-Severin) cu salar de 300 fl. în bani gata, lemne de încălđit, cuartir și grădină de legume. (Învțătorul are a îndeplinii și funcțiunea de cantor gr.-or. român.) — A se adresa până la 31 Decemvrie n. la comitetul administrativ comitatens în Lugoj.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

Economic.

Piața din Mediaș, 23 Dec. Grâu hectolitru fl. 4.80 până fl. 5.25; grâu mestecat fl. 3.80 până fl. 4.20; sęcara fl. 3.15 până fl. 3.25; orșul — până fl. —; ovėsul fl. 1.90 până fl. 2.—; cucuruzul fl. 2.80 până fl. 3.25; semința de cânepă fl. 3.— până fl. 3.50; crumpenele fl. 1.30 până fl. 1.60; mēlaiul hectolitru fl. — până fl. 8.—; mazerea fl. 4.— până fl. 4.50; fasolea fl. 3.50 până fl. 3.75; linteia fl. — până fl. —; chiminul (sęcăreana) fl. 38.— până fl. 40.—; sęcū brut 100 kilograme fl. 18.— până fl. 22.—; lumini de sęcū vęrsate fl. 44.— până fl. 46.—; unsoarea de porc fl. 55.— până fl. 60.—; slānina fl. 45.— până fl. 50.—; cânepa fl. 34.— până fl. 37.—; fēnul fl. 1.40 până fl. 1.80; sāpunul 100 bucāți fl. 20.— până fl. 40.—; spiritul gradul 9 cr.; carnea de vitā chilo — până 32 cr.; carnea de vișel 24 până 32 cr.; carnea de porc 44 cr.

Piața din Sighișoara, 20 Dec. Grāu curat hectolitru fl. 4.80 până fl. 5.40; grāu mestecat fl. 3.50 până fl. 4.—; sęcara fl. 3.— până fl. 3.30; ovėsul fl. 1.60 până fl. 1.90; cucuruzul fl. 4.30; fasolea fl. 3.50; crumpenele fl. 1.50; mazerea chilo 20 cr.; linteia 22 cr.; mēlaiul 10 cr.; lumini de sęcū chilo 46 cr.; sāpunul 24 cr.; sęcū brut 28 cr.; sęcū de vitā fl. 1.—; unsoare de porc 60 cr.; carnea de vitā 32 cr.

Tęrgul de rīmători în Steinbruch. În 22 Dec. n. s'a notat: unguresci bętrāni grei 38.— cr. până 39.— cr. unguresci grei, tineri 40.— cr. până 40.1/2 cr., de mijloc 40.— cr. până 41.— cr., ușori 40.— cr. până 41.— cr., marfā țerāneascā, grea 38.— cr. până 39.— cr., de mijloc 39.— cr. până 39.1/2 cr., ușoară 38.— cr. până 39.— cr., romānesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sęrbesci grei 40.1/2 cr. până 41.— cr., transito de mijloc 41.— cr. până 42.— cr., transito ușori 40.1/4 cr. până 41.— cr., in-grāșați cu ghindā — cr. până — cr. per 4% compenți la garā.

Cursul la bursa de māruri din Budapesta dela 22 Decemvrie st. n. Grāu (din Banat): 72—73 Kilo fl. — până — 74—79 Kilo fl. — până —, (lungā Tisza) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.65 până 9.—, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.60 până 8.95, (de Alba-Regalā) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.65 până 9.05, (de Baeska) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.70 până 9.05, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.55 până 8.90. Sęcara (ungurescā) 70—72 Kilo fl. 6.40 până 6.60. (Orș ntreț): 60—62 Kilo fl. 6.50 până 7.80; (de berārie) 62—84 Kilo fl. 7.20 până 10.—. Ovės (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.20 până 6.40. Cucuruz (de Banat): dela fl. 6.05 până 6.10; de alt soi fl. 6.— până 6.05. Rapița fl. 9.25 până 9.75; de Banat fl. 8.25 până 9.—. Mēlaiu (unguresc): fl. 5.20 până 5.50.

Tempul de furnisare. Grāu (primāvārā) 75 Kilo fl. 9.20 până 9.22 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 8.75 până 8.77. Sęcara (primāvārā) 69.1/10 Kilo fl. 6.71 până 6.73. Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 6.60 până 6.62. Rapița (August—Septemvrie) fl. 9.0/8 până 9.1/8. Spirit (brut) 100 L. fl. 27.50 până 28.—.

Cursul pieței din Sibiu din 24 Decemvrie st. n. 1886. Hārtie-monetā romānā . . . Cump. 8.40 vęnd. 8.45 Lire turcesci . . . " 11.15 " 11.25 Imperiali . . . " 10.15 " 10.25 Ruble rusesci . . . " 1.15 " 1.16

Bursa de București. Cota oficialā dela 22 Decemvrie st. n. 1886. Renta amort. (5%) . . . Cump. 92.1/2 vęnd. 93.1/2 Rur. conv. (6%) . . . " 86.1/2 " 87.— Acț. de asig. Dacia-Rom. . . " 266.— " 268.— Banca naționalā a Romāniei . . . " 1015.— " 1030.— Impr. oraș. București . . . " 33.— " 35.— Acț. de asig. Naționalā . . . " — " — Credit mob. rom. . . " — " — Scrisuri fonciare urbane (5%) . . . " 84.1/4 " 84.3/4 Schimb 3 luni . . . " 25-133/4 " — Societ. const. . . . " 104.— " — Aur " 17.1/4 " 17.1/2

Bursa de Viena din 23 Decemvrie st. n. 1886. Renta de aur ung. 6% 103.90 " " " 4% 93.40 " " hārtie " 5% 152.— Imprumutul cāilor ferate ung. 151.50 Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) 99.60 Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) 126.— Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) 119.30 Bonuri rurale ung. 104.— " " " cu cl. de sortare 104.— " " " bānățene-timișene 104.25 " " " cu cl. de sortare 104.25 " " " transilvane 104.— " " " croato-slavone 105.50 Despęgubire pentru dijma ung. de vin 120.50 Imprumut cu premiu ung. 120.50 Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 122.50 Renta de hārtie austriacā 82.65 " " argint austriacā 83.35 Renta de aur austriacā 111.60 Losuri austr. din 1860 137.20 Acțiunile băncei austro-ungare 876.— " " " de credit ung. 303.50 " " " austr. 233.40 Argintul — Galbeni împęrātesci 5.97 Napoleon-d'ori 9.97 Mārci 100 imp. germane 61.87 1/2 Londra 10 Livres sterlingi 126.20

Bursa de Budapesta din 23 Decemvrie st. n. 1886. Renta de aur ung. 6% 103.90 " " " 4% 93.55 " " hārtie " 5% 152.— Imprumutul cāilor ferate ung. 152.— Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) 99.25 Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) 125.— Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) 119.50 Bonuri rurale ung. 104.25 " " " cu cl. de sortare 104.75 " " " bānățene-timișene 104.25 " " " cu cl. de sortare 104.25 " " " transilvane 104.25 " " " croato-slavone 105.— Despęgubire pentru dijma ung. de vin 98.50 Imprumut cu premiu ung. 121.— Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 123.— Renta de hārtie austriacā 82.25 " " argint austriacā 82.70 " " aur austriacā 112.— Losurile austr. din 1860 137.50 Acțiunile băncei austro-ungare 874.— " " " de credit ung. 303.— " " " austr. 290.70 Argintul — Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“ 102.— Galbeni împęrātesci 5.96 Napoleon-d'ori 9.96 Mārci 100 imp. germane 61.85 Londra 10 Livres sterlingi 126.15

Patine de deosebite sisteme probate recomandā în cea mai bogată alegere cu cele mai ieftine prețuri Carol F. Jickeli în Sibiu. Neguțătoria de fer (Piața mică), Trafica mare reg. ung. de tutun (Piața mare). La cerere se trimite prețurile cu întoarcerea poștei. (Șurupuri singuratică încă se vęnd.)

Spre cercetarea unui nou transport de prea frumoase și nobile pianuri de Bösendorfer, Schweighofer, Streicher, Proksch, Pokorny, invitā cu toată stima depositul de pianuri al lui Heldenberg, Sibiu, piața lui Hermann 8. Din Oraștia, Alba-Iulia, Sebeșul-săsesc, Mediaș, Sighișoara, Reghinul-săsesc, Bistrița, Cohalm și Făgăraș se prezentează scrisori de mulțumită și recomandări stăruitoare dela casele cele mai bune și de cătrā persoane competente. Pentru cumpărători din orașele amintite se fac condițiuni cu totul deosebite.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale cāii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1886.

Table with multiple columns showing train routes and schedules between Budapest, Predeal, Sibiu, and other locations. Includes sub-tables for routes like Budapest-Predeal, Predeal-Budapest, and various regional lines.

Nota: Numerii incuadrāți cu linii groase insemnează oarele de noapte.